نکته

کاهش قیمت تمام شده تولید گامی اساسی در حمایت از تولید داخلی

رهبر معظم انقلاب با توجه به دغدغه توسعه و نیل به پیشرفت کشور، همواره بر لـزوم حمایت از تولید داخلی به عنـوان مهمترین زیربنای اقتصاد کشور در جهت نیل به اهدافی چون اشتغال زایی و رفع بیکاری، افزایش درآمد، شکوفایی استعدادهای داخلی، رشد تجارت و بازرگانی بین المللی، پیشـرفت صنایع و کارخانجات تأکید داشته‌اند. از این رو در سال ۱۴۰۰ نیز چون سنوات گذشـته روی این مهم تأکید کرده و با توجه به نامگذاری سـال ۹۹ به جهش تولید و شکوفایی‌های خوبی که در این زمینه محقق شد، شعار سال ۱۴۰۰ را «تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» اعلام فرمودنـد. از این رو با توجه به فرمایشـات مقام معظم رهبری(مدظله العالی) برخی از مهمترین اجزای تولید و آثار و پیامدهای توجه به آن در ساختار اقتصادی کشور بررسی می گردد.

تولید، شاخص و معیار اصلی پیشرفت در یک کشور محسوب می‌شود و به عنوان شاخص پیشـرفت، ملاکی برای اندازه‌گیری سرعت پیشرفت و بالندگی هر کشور در بهره‌گیری از دانش و تولید به شمار می‌آید. بنابراین پرداختن به اهمیت و ضرورت تولید داخلـی و آثار و پیامدهایی که بر آن مترتب است سبب می‌شود که در صورت شکل‌گیری و سامان یافتن تولید داخلی، ساختار اقتصادی کشور دچار تحولات بنیادی شود که می تواند در زندگی و معیشت مردم تأثیر بسزایی بگذارد.

در گام نخست ذکر این نکته ضروری اسـت که حمایت از تولید داخلی و برنامه‌ریزی برای رشد و پیشرفت در عرصه صنعت، معدن و تجارت در کشور می‌تواند با ایجاد یک اقتصاد مقاوم چرخه‌ای رابطه بین مصرف‌کنندگان، تولیدکنندگان را ایجاد کرده و از این رو در شکل گیری اشتغال و کاهش بیکاری مؤثر باشد. در صورتی که با ایجاد رونق و شکوفایی، بتوان بازارهای مختلف را براساس مزیت نسبی کشور فعال کرد این امر سبب خواهد شد فعالیت‌های بازارهای موازی و به اصطلاح رویکرد سفته‌بازی و گردش مالی در حوزه‌های غیرمولد کاهش یابد و قدرت ارز ملی افزایش یابد. از دیگر آثار و پیامدهای توجه به تولید داخل می‌توان به کاهش هزینه تولید، رشد تولید ناخالص ملی، تضمین کیفیت تولید و ثبات قیمت اشاره کرد.

یکی از مهمترین مسائلی که می‌تواند در رشـد تولید در کشور مؤثر باشد تلاش در جهت کاهش قیمت تمام‌شده محصولات تولیدی است تا بتواند نسبت به محصولات با درجه کیفی یکسان و مشابه خارجی مزیت رقابتی و صادراتی پیدا کند. از این رو کاهش قیمت تمام شده همواره مورد توجه مدیران و مالکان بنگاه‌های اقتصادی و سیاست‌گذاران دولتی قرار گرفته و هر دو گروه تلاش دارند تا در جهت کاهش قیمت تمام‌شده محصولات تولیدی برنامه‌ریزی و تلاش کنند. اما سیاست‌های پولی و مالی تورم اجتناب‌ناپذیر را به تولید تحمیل کرده است. سیاسـت کاهش قیمت تمام شده، فرآیند مستمر و همه جانبه با حضور تمام ارکان زنجیره تولید نظیر تولیدکنندگان، توزیع‌کنندگان و مصرف‌کنندگان با همکاری و همراهی نهادهای دولتی و دستگاه‌های مسئول است تا سبب شود بدون کاهش کیفیت محصول و مواد اولیه سازنده کالا از قیمت نهایی تولید و توزیع محصولات کاسته شود. اجرای درست سیاست کاهش قیمت تمام شـده برای ایران بسیار ضروری است، زیرا هم قدرت رقابتی بنگاه‌های ایرانی در فضای رقابتی افزایش می‌یابد و هم اثرات تورمی طرح هدفمندی یارانه‌ها تعدیل می‌شود و همچنین با سیاست مذکور در اسناد بالادستی سازگار است.

گزیده خبر

حذف یارانه کسانی که رعایت الگوی مصرف نکنند

تعرفه‌های جدید برق زنگ هشدار را برای مشترکانی که الگوهای مصرف را رعایت نکنند به صـدا درآورده و چنانچـه به این روش خود ادامه دهند دیگر خبری از یارانه‌های انرژی برای آنها نیست.

به گزارش ایرنا از وزارت نیرو، دولت در آیین‌نامه خود در خصوص تعیین نحوه محاسبه تعرفه برق مصرفی مشترکان در تلاش است، مدیریتی عدالت محور را در بخش انرژی پیاده کند تا مشـترکان بتوانند به تبع آن مصارف خود را کنترل کنند و به‌عنوان مشترک کم‌مصرف شناخته شوند. براین اساس پنجم دی‌ماه اعضای دولت به ریاست «آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی» رئیس جمهوری با اسـتناد به قانون هدفمند کردن یارانه‌ها و اجرای حکـم مندرج در بند (ی) تبصـره (۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور، نحوه محاسبه تعرفه برق مصرفی مشترکان را تعیین و اجازه اجرای آن از اول بهمن را صادر کرده است.

آیین‌نامه تعرفه برق به این معنا نیست که از وسایل برقی به طور کلی استفاده نکنیم، بلکه می‌تواند به معنای استفاده هدفمند و مؤثر از وسایل برقی باشد. طبق مصوبه هیئت دولت، مشـترکانی که زیر الگوی مصرف تعیین شده برای هر منطقه برق مصرف می‌کنند، مشمول هیچ افزایش قیمتی نشده و همچنان برق یارانه‌ای را دریافت می‌کنند، اما مشـترکانی که به مصرف بالای خود در خارج از مرز الگوی مصرف ادامه دهند، بیش از یک تا ۱/۵ برابر الگوی مصرف در ماه باید ۱/۵ برابر هزینه تأمین برق برای هر کیلووات ساعت بپردازند. همچنین برق مصرف شده بین ۱/۵ تا دو برابر الگو معادل ۲/۵ برابر هزینه تأمین برق و برق مصرف شده مازاد دو برابر الگوی مصرف ۳/۵ برابر هزینه تأمین برق برای هر کیلووات ساعت محاسبه می‌شود. در حال حاضر بر اسـاس آخرین آمار و اطلاعات، بیش از ۷۵ درصد مشترکان این صنعت ماهانه تا سقف الگو، برق مصرف کرده و مابقی مصرف‌کنندگان بالاتر از سقف الگو از این انرژی مهم استفاده می‌کنند، اما تعداد معدودی از مشترکان با بی‌توجهی به میزان اسـتفاده خود از انرژی کلیدی برق، مصرفی چندین برابر بالاتر از الگوی تعیین شده را دارند که باعث هدررفت یارانه انرژی نیز می‌شود. البته تغییرات انجام شده در بخش نظام تعرفه‌گذاری برق نسبت به تشویق مشترکان کم‌مصرف اقدام کرده‌است، به‌طوری که اگر مشترکان در چهار ماه گرم سـال مصرف خود را زیر الگوی مصرف منطقه قرار دهند و نسبت به سـال قبل کمتر برق مصرف کنند، از پاداش مدیریت مصرف بهره‌مند می‌شـوند. اقدام‌های جاری دولت و وزارت نیرو در هفته گذشته نشان می‌دهد زنگ هشدار برای مشترکان پرمصرف به صدا درآمده و دیگر خبری از یارانه‌های بی‌هدف برای کسانی که الگو را رعایت نمی‌کنند، نیست و باید دیدگاه‌های خود را در مورد طریقه مصرف تغییر دهند.

ازبکستان: سیب‌زمینی‌های صادراتی ایران سالم است

آژانس حفظ نباتـات قرنطینه جمهـوری ازبکسـتان اعلام کرد هیچگونـه آفتی روی سـیب‌زمینی‌های صادراتـی ایرانی به این کشور مشاهده نشده است.

به گزارش مهر، آژانس حفظ نباتات قرنطینه جمهوری ازبکسـتان در نامه‌ای در تاریخ ۲۷ دسامبر (دوشنبه ششم دی ۱۴۰۰) به وزارت جهاد کشاورزی و سازمان حفظ نباتات کشور ضمن تمجید از عملکرد وزارت جهاد کشاورزی و سازمان حفظ نباتات ایران با اشاره به توافقات انجام شده در ملاقات کارشناسان ازبکی با مسئولان ایرانی که در تاریخ ۱۲ تا ۱۷ نوامبر ۲۰۲۱ برای تقویت بهداشت گیاهی صادرات سیب‌زمینی از ایران به ازبکستان صورت گرفته و ملاحظات مطرح شده در این زمینه اعلام کرده است: تاکنون هیچگونه آفتی روی سیب‌زمینی صادر شده به کشور ازبکستان مشاهده نشده اسـت. در این نامه همچنین اظهار امیدواری شده همکاری‌های دوجانبه بین طرفین افزایش پیدا کند.

براساس این گزارش، به دنبال برگشت خوردن سیب‌زمینی‌های ایرانی به دلیل وجود خاک بیش از اندازه در محموله‌ها، هیئتی از ازبکستان برای انجام هماهنگی‌های لازم در این زمینه به ایران آمدند که این ملاقات در آبان‌ماه انجام شـده و هیئت ازبکی اعلام کـرده از آن تاریخ به بعد سیب‌زمینی‌های صادراتی ایران هیچ مشکلی نداشته است.

گزارش یک

دکتر خلیل حیدری

اصلاح نرخ ارز ترجیحی سیاست‌های جبرانی نیاز دارد

در جریان اصلاح نرخ ارز ترجیحی چنانچه سیاست‌های جبرانی مناسب برای رفاه خانوارها در نظر گرفته شود نه تنها فقر افزایش نخواهد یافت، بلکه وضعیت رفع فقر بهبود خواهد یافت

اصـلاح نـرخ ارز ترجیحـی در اقتصـاد ایران اگر با سیاسـت‌های جبرانی از سـوی دولت همـراه باشـد، نه تنهـا فقـر افزایش نخواهـد یافـت، بلکـه وضعیـت رفـع فقر و توزیـع منابـع نیز بهبـود خواهـد یافت.

در حال حاضـر دولت بـا پرداخت نـرخ ارز ترجیحی با قیمت ۴۲ هزار ریال برای واردات کالاهای اساسی مورد نیاز کشور از ذی‌نفعان و گروه‌های مختلـف مصرف‌کننده(خانوارها، صنـف و صنعـت) حمایـت می‌کنـد، امـا محدودیت‌های ارزی کشـور از یک‌سو و رشد تقاضا به دلیل افزایش جمعیت و رشـد سایر انواع تقاضا (صنف وصنعت) برای این اقلام از سوی دیگر، چشم‌انداز تأمین ارز ترجیحی را با چالش همراه ساخته است. از این‌رو موضوع حذف یا کاهش حمایـت از طریق تخصیص نرخ ارز ترجیحـی پیـش‌روی برنامه‌ریزان و متولیان امر قرار گرفته است. با این حال اتخاذ این سیاسـت، افزایـش هزینه‌هـای تولید و واردات اقلام مشـمول را به صورت مستقیم و اقلام غیرمشـمول را به صورت غیرمستقیم به دنبال خواهد داشـت که اثـر نهایی آن بر قیمت مصرف‌کننـده امـری اجتناب‌ناپذیر خواهد بود. برای مثـال، مطالعات روی تأثیر نرخ ارز بر برخی اقلام اساسی نشان می‌دهد در سناریوهایی با افزایش نرخ ارز از نرخ ترجیحی به ۵۰ درصد نرخ ارز نیمایـی روی کالاهایی مانند روغن‌نباتی (بیش از ۷۰ درصد)، شـیر (بیـش از ۸۰ درصد)، گوشـت قرمز (بیش از ۶۰ درصد) و گوشت مرغ (بیش از ۵۷ درصد) هزینه‌های تولید را افزایش خواهد داد.

چنانچه این آثار به نوعی برای خانوارها جبران نگردد، روی مصرف و به دنبـال آن خط فقر و در نهایت شـاخص‌های فقر و نابرابری خود را نشان خواهد داد. برای بررسی این موضوع، ابتدا نگاهی داریم بر مصرف سرانه کالاهای خوراکی اساسی که در جداول به تفکیک جامعه شهری و روستایی نشان داده شده است.

همانطور که ملاحظه می‌شود، روند مصرف طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ برای کالاهای مختلف هم در جوامع شهری و هم در جوامع روستایی کاهشی بوده اسـت. با این اطلاعات و داده‌های منتشـر شـده طرح هزینه درآمد خانوارهای شهری و روستایی می‌توان نقشه فقر و نابرابری کشور را به تصویر کشید.

آنچه بدیهی اسـت، تبیین نقشـه فقر شرح مفصلی از توزیع فضایی فقر و نابرابری در یک کشور را نشان می‌دهد. به عبارت دیگر نقشه فقر، داده‌هـای مربوط به فقر را بـا داده‌های توزیع جمعیت با هدف ارزیابی شاخص‌های رفاه برای مناطق خاص جغرافیایی مانند شهر و روستا یا برحسب استان‌ها ترکیب می‌کند. شـرح تفصیلی فقر بر اساس شـاخص‌های مختلفی مانند درصد خانوارهای فقیر، شدت فقر و نابرابری فقرا صورت می‌گیرد. بنابراین به منظور تبیین نقشـه فقر در یک کشور بر پایه مناطـق جغرافیایی و سـطوح مختلف فقر لازم اسـت، ابتدا خط فقـر تعیین گردد، سپس با اسـتفاده از آن شاخص‌های مختلف فقر برحسـب نواحـی مختلـف جغرافیایی اندازه‌گیری شود.

با توجه به موضوعات فـوق، جهت برآورد خط فقر در ایران اگرچـه روش‌های متفاوتی وجود دارد اما این گزارش بر مبنـای عملکرد واقعی خانوارها برای تأمین سبد غذایی و غیرغذایی خود برای سـال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۹(آخرین سالی که نتایج طرح هزینه درآمد خانوار مرکز آمار ایران منتشر شده است) مبادرت به برآورد خط فقر کرده است. سپس با استفاده از مقایسه مخارج تک‌تک خانوارهای مورد مطالعه شهری و روستایی، درصد خانوارهای فقیر مشخص و نتایج در نمودار نشان داده شده است. بر اساس این اطلاعات در سال ۱۳۹۹ در جوامع شهری حدود ۱۰ درصد فقر بیشتر شده است، در حالی که در جوامع روسـتایی حـدود ۳ درصد فقر بیشتر شده است.

ضرورت تبیین نقشـه فقر و همچنین اطلاع از وضعیت شـاخص‌های نابرابری درآمد، ضمن آگاهی‌بخشـی سیاسـتگذار در حوزه کاهش فقر و نابرابـری درآمدی از وضعیـت موجود، زمینه انتخاب ابزار متناسـب با نوع جمعیت، شـدت فقر و نابرابری را با اتکا بـه تئوری‌های اقتصادی و تجربیات کشورهای موفق در اختیار سیاستگذار قرار خواهد داد. اما براساس تصویر واقعی از وضعیت فقـر خانوارها در حال حاضر دیده می‌شود از و اتفاقی که در نتیجه افزایش نرخ ارز از نرخ ترجیحی به نیمایی برای هزینه تولید و واردات کالاهای اساسـی دیده شـد، به یقین می‌توان گفت چنانچه سیاسـت‌های جبرانی مناسـب برای رفاه خانوارهـا در نظر گرفته شود، نه تنها فقر افزایش نخواهد یافت، بلکه وضعیت رفع فقر و توزیع منابع نیز بهبود خواهد یافت.

■ **استادیار مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی**

> براسـاس تصویـر واقعی از وضعیت فقـر خانوارها در حـال حاضـر اگـر سیاسـت‌های جبرانـی مناسب برای رفاه خانوارها در نظـر گرفته شـود، نه تنها فقر افزایش نخواهد یافـت، بلکـه وضعیـت رفع فقـر و توزیـع منابع نیـز بهبود خواهـد یافت

جدول ۱. مصرف سرانه کالاهای اساسی در جوامع شهری

سال	گوشت قرمز	گوشت مرغ	گوشت ماهی	لبنیات	برنج	تخم مرغ	روغن نباتی	قند و شکر
۱۳۹۰	۷/۹	۲۰/۱	۵/۰	۵۸/۳	۳۷/۸	۶/۹	۱۴/۸	۱۴/۸
۱۳۹۱	۷/۴	۱۹/۳	۴/۳	۵۲/۴	۳۶/۰	۷/۲	۱۵/۲	۱۵/۰
۱۳۹۲	۶/۳	۱۹/۳	۴/۰	۴۸/۹	۳۳/۲	۷/۲	۱۳/۹	۱۳/۹
۱۳۹۳	۶/۳	۱۸/۶	۳/۷	۴۷/۲	۳۰/۴	۶/۹	۱۳/۴	۱۲/۷
۱۳۹۴	۶/۲	۱۸/۵	۳/۷	۴۶/۶	۳۱/۹	۶/۹	۱۳/۵	۱۲/۴
۱۳۹۵	۶/۱	۱۸/۲	۳/۹	۴۶/۴	۲۹/۴	۶/۹	۱۳/۰	۱۱/۶
۱۳۹۶	۶/۰	۱۸/۴	۴/۳	۴۷/۱	۳۱/۲	۶/۸	۱۳/۱	۱۲/۰
۱۳۹۷	۵/۲	۱۷/۸	۳/۳	۴۴/۹	۲۸/۰	۶/۵	۱۲/۷	۱۱/۲
۱۳۹۸	۴/۲	۱۷/۸	۲/۷	۴۲/۱	۲۶/۵	۶/۹	۱۲/۴	۱۱/۳
۱۳۹۹	۴/۸	۱۷/۴	۲/۶	۳۸/۱	۲۴/۱	۷/۰	۱۱/۹	۱۰/۵

جدول ۲. مصرف سرانه کالاهای اساسی در جوامع روستایی

سال	گوشت قرمز	گوشت مرغ	گوشت ماهی	لبنیات	برنج	تخم مرغ	روغن نباتی	قند و شکر
۱۳۹۰	۵/۸	۱۷/۷	۳/۷	۶۰/۸	۳۹/۹	۷/۴	۱۷/۸	۲۱/۴
۱۳۹۱	۵/۳	۱۶/۵	۳/۲	۶۱/۳	۳۷/۷	۷/۹	۱۷/۵	۲۱/۶
۱۳۹۲	۴/۶	۱۷/۲	۲/۹	۵۵/۹	۳۴/۲	۷/۸	۱۶/۲	۱۸/۹
۱۳۹۳	۴/۶	۱۶/۳	۲/۷	۵۳/۹	۳۲/۰	۷/۳	۱۵/۵	۱۷/۳
۱۳۹۴	۴/۵	۱۶/۲	۲/۶	۵۰/۴	۳۲/۲	۷/۲	۱۵/۴	۱۶/۱
۱۳۹۵	۴/۴	۱۶/۲	۲/۹	۴۹/۰	۲۹/۵	۷/۰	۱۴/۵	۱۴/۹
۱۳۹۶	۴/۲	۱۷/۴	۳/۲	۵۰/۱	۳۱/۲	۶/۹	۱۴/۷	۱۵/۹
۱۳۹۷	۳/۳	۱۶/۴	۲/۵	۴۶/۵	۲۹/۴	۶/۵	۱۴/۴	۱۴/۷
۱۳۹۸	۲/۹	۱۶/۵	۲/۰	۴۵/۰	۲۹/۲	۶/۹	۱۳/۹	۱۴/۶
۱۳۹۹	۳/۲	۱۵/۴	۱/۹	۴۰/۰	۲۵/۶	۶/۸	۱۲/۷	۱۲/۸

گزارش ۲

بهناز قاسمی

ائتلاف ۷ بانک برای تأمین مالی زنجیره تولید

رئیس خانه صنعت و معدن در گفت‌وگو با «جوان»: به شرط حذف بروکراسی اداری، تأمین مالی تولید به صورت زنجیره‌ای فساد در تولید و سیستم بانکی را کاهش می‌دهد

سـرانجام تفاهمنامه تأمین مالی زنجیره‌ای بخـش تولید بـا هفت بانـک عامل بـه امضا رسید. وزیر صمت معتقد است این تفاهمنامه دسترسـی تولید را به منابع مالـی بانک‌ها تا ۳۰ درصد افزایش می‌دهد و به این ترتیب اخذ وام با فاکتورهای صـوری و جعلی نیز متوقف خواهد شد. رئیس خانه صنعت و معدن با تأکید بر اینکه گرفتن انواع استعلام‌ها نباید منجر به افزایش بروکراسی اداری شود، گفت: به شرط اینکه این تفاهمنامه بـرای بانک‌ها الزام‌آور باشـد با اجرای صحیح آن، فسـاد موجود در بخش تولید و سیستم بانکی برچیده می‌شود.

در طول این سال‌ها، عدم دسترسی به بازار مالی مناسـب و انحراف منابع مالـی از فضای تولید، موجب تشکیل بازارهای غیررسمی تأمین مالی با نرخ‌هایی تا ۱۰۰ درصد سـالانه شده و وجود تقاضا برای منابع مالی با این نرخ، نشـان‌دهنده عمق فاصله تسـهیلات مالی تدارک دیده شده در برنامه‌های دولت با بنگاه‌های تقاضاکننده آن است. تخصیص منابع مالی دولتی و ردیف‌های بودجه در طول سـالیان گذشـته نتوانسته نیاز صنعت به منابع مالی را رفع و ایـن بخش را در دو حوزه تأمین مالی ایجاد واحدهای صنعتی و سرمایه در گردش خودکفا کند. این مهم نشان می‌دهد کـه باید تغییر پارادایـم و روش تأمین مالـی، تعمیق بازارهای تسـهیلی، اسـتفاده از روش‌های نوین و توسـعه ابـزار مالی جایگزین روش آزموده سال‌های متمادی شود.

از حدود ۱۰ سال پیش ایده تأمین مالی زنجیره‌ای در دنیا مطرح شـده و در سـال‌های اخیر رونق گرفته است. این ایده به کاهش هزینه‌های مالی کمک می‌کند و از انحراف منابع جلوگیری کرده و دسترسی واحدهای تولیدی به سرمایه در گردش را بهبود می‌بخشد. برآورد می‌شود با اجرای این طرح، منابع موجود تا حداقـل ۳۰ درصد بهتر اسـتفاده شـود. در حال حاضر تولیدکنندگان کالای نهایی و مواد اولیه برای دریافت تسهیلات به بانک مراجعـه می‌کنند. این باعث می‌شـود به طور مثال بـرای ۲۰۰ میلیون تومان تقاضا به بانک مراجعه شـود، در حالی که با کمتر از این مبلغ امکان تأمین مالـی وجود دارد. تفاهمنامه تأمیـن مالی زنجیـره‌ای بخش تولیـد با هفت بانک عامل روز گذشـته با حضور وزرای صمت، اقتصادی و رئیس کل بانک مرکزی به امضا رسید. تفاهمنامه‌ای که به گفتـه رئیس خانه صنعت و معدن زمانی کاربردی خواهد بود که برای بانک‌ها الزام‌آور باشد و فقط در حد یک توافق باقی نماند.

آرمان خالقی در گفت‌وگو با «جوان» درخصوص تأمین مالی زنجیره‌ای تولید توسـط بانک‌های عامل گفت: در گذشته منابع بانکی که با نام تولید و صنعت از بانک‌ها اخذ می‌شد در خارج از تولید هزینه می‌شـد و بانک‌ها نیز به تولیدکنندگان واقعی تسـهیلات نمی‌دادند. از این‌رو فسـادی در بخش تولید و سیسـتم بانکی شـکل گرفته بود که مورد اعتراض همگان بود. وی افزود: این طرح به صورت آزمایشی دو ماهه اجرا می‌شود و احتمالاً تا سـال آینده به طور کامل اجرا خواهد شد. نکته قابل توجه این است که در تأمین مالی یک صنعت به صورت زنجیره‌ای پولی رد و بدل نمی‌شـود، بلکه بانک‌ها برات الکترونیک صادر می‌کنند و این برات دسـت به دست می‌شود و در نهایت به تولیدکننده‌ای که در انتهای زنجیره قرار دارد، می‌رسـد. تولیدکننـده می‌تواند این اوراق را در بازار تنزیل کند یا اینکه تا سررسـید آن منتظر بماند.

وی افزود: بخش‌های فلزات، ساختمان، خودرو، لوازم خانگی، ماشین‌آلات و تجهیزات در مرحله اول در این روش تأمیـن مالی زنجیره‌ای حضور دارند، اما این روش تأمین مالـی قابل تأمین به سایر بخش‌هاست و اخیراً مذاکرات با وزارت جهاد کشـاورزی برای تأمین مالی از این طریق آغاز شـده که البته این اقدام بدون توجیه شرکت‌ها امکانپذیر نیست.

■ **صـدور فاکتورهـای جعلـی متوقـف می‌شود**

وزیر صمت در مراسم امضای تفاهمنامه تأمین مالی زنجیره‌ای میان وزارت صمت و هفت بانک عامل با بیان اینکه تأمین مالی زنجیره‌ای راه‌های متفاوتی دارد، گفت: روش‌هایـی که ما از امروز شـروع می‌کنیم، روش‌های سـاده‌تری است و حتی می‌تواند در مواردی مشکلات تأمین وثایق را برطرف کند. بـرای مثال در یکی از روش‌های تأمین مالی زنجیره‌ای، واحد تولیدی بدون ارائه وثیقه می‌تواند اعتبار دریافت کند و به نوعی حلقه بعدی، حلقه قبلی را تأمین می‌کند.

سـیدرضا فاطمی‌امین افزود: در صورتحسـاب الکترونیـک بانک‌هـا موقـع ارائه تسـهیلات، درخواست ارائه فاکتور می‌کنند که ممکن است این فاکتور جعلی و بیش از مبلغ مورد نیاز واحد باشد، اما با اجرای صورتحساب الکترونیک، انحراف منابع از بین می‌رود و دیگر کسی نمی‌تواند برای یک کار دو وام بگیرد یا وامی کـه دریافت کرده برای کاری غیر از مورد ذکر شـده استفاده کند. وی امضای این تفاهمنامه را مصداقی از هماهنگی تیم اقتصادی دولت دانسـت و گفت: سـهولت دسترسـی به منابع، هدایت نقدینگی و کاهش انحراف از منابع از دسـتاوردهای این تفاهمنامه است. وزیر صمت افزود: استعلام الکترونیکی از سـامانه جامع تجارت، مبنای پرداخت بانک‌ها خواهد بود. تأمین مالی زنجیره‌ای در ابتدا بر این مبنا عملیاتی خواهد شد و امیدواریم این موضوع افتخاری برای همه ما شود و از این کار به عنوان یک کار برجسته تأمین مالی یاد کنیم.

■ **جزئیات تأمین مالی زنجیـره‌ای تولید توسط نظام بانکی**

رئیس کل بانک مرکزی که در این مراسم سخن می‌گفت، با بیان اینکه تأمیـن مالی زنجیره‌ای، یک نظارت شفاف و تأثیرپذیر است، عنوان کرد: نتیجه اجرای ایـن روش تأمیـن مالی، مصرف اعتبـارات و هدایـت و نظارت اعتبارات اسـت. شـروع این کار به صورت آزمایشی با چند بانک که زیرسـاخت‌های ایـن روش تأمیـن مالی را دارنـد انجام می‌شـود و دسـتورالعمل زنجیره تأمین و برات الکترونیک بـه تمام بانک‌ها ابلاغ شده است.

به گزارش ایلنا، علی صالح‌آبادی در تشریح روش تأمین مالی زنجیره‌ای بخش تولید اظهار داشت: فرض کنید یک شرکت خودروسـاز برای تولید خودرو، سفارش به قطعه‌ساز می‌دهد. قطعه‌ساز برای تأمین این سـفارش باید فولاد تهیه کند و بخش فولاد کشور هم برای تأمین این مواد باید به سنگ‌آهن مراجعه کند و این زنجیره تولید خودرو است. در جریان تأمین مالی زنجیره‌ای، بانک‌ها به جای پول به شرکت خودروساز، برات الکترونیک ارائه می‌دهند و خودروساز این برات را در اختیار قطعه‌سـاز می‌گذارد و قطعه‌سـاز ایـن اوراق را به فولادی‌هـا و بخش فولاد هم ایـن اوراق را به شرکت سنگ‌آهن ارائه می‌دهد. در نهایت شرکت سنگ‌آهن می‌تواند این اوراق را در بازار تنزیل کند یا اینکه تا سررسید آن منتظر بماند. وی ادامه داد: این نوع تأمین مالی زنجیره‌ای چند مزیت دارد که مهم‌ترین آن، کاهش نیاز به نقدینگی است.

رئیس کل بانک مرکزی افزود: با این روش تأمین مالی، نیاز به نقدینگی بنگاه‌ها نسـبت به وضع موجود کمتر و در واقع نیاز به نقدینگی خواهی مشـتریان از بانک‌ها کاهش پیدا می‌کند و این موجب بهبود ترازنامه بانکی خواهد شد.

صالح‌آبادی با بیان اینکه یکی از سیاست‌های مهم در اجرای این روش از تأمین مالی، ارائه تسهیلات به بنگاه‌های مولد اسـت، گفت: در این سازوکار به جای اینکه منابع بانکی به سـمت بخش‌های غیرمولد و سفته‌بازانه برود، اعتبار به سمت بخش تولید هدایت می‌شـود. از این طریـق، نظارت بر مصرف تسـهیلات به خوبی انجام می‌شود و این روش، یک فاکتور کاملاً واقعی برای نظارت محسوب می‌شود.

خبر کوتاه

ارزآوری ۳/۴ میلیارد دلاری صادرات محصولات کشاورزی

از ابتدای امسـال تـا پایـان آبان‌مـاه، ۵ میلیون و ۴۳۱ هـزار تن محصـولات کشـاورزی و غـذا از کشـور صـادر شـده اسـت.

به گزارش خبرگزاری فارس به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت جهاد کشاورزی، محمد قربانی، معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی، ارزش محصولات کشاورزی و غذایی صادر شده طی هشت ماهه سال جاری را ۳ میلیارد و ۳۴۵ میلیون دلار عنوان کرد.

وی با اشـاره به پنج قلم عمده صادراتی به لحـاظ وزنی گفت: طی مدت یاد شـده ۷۷۶ هزار تن هندوانه، ۵۵۳ هزار تن گوجه‌فرنگی تازه یا سـرد کرده، ۴۷۰ هزار تن سـیب‌زمینی تازه یا سرد کرده، ۴۵۶ هزار تن سیب تازه و ۲۴۹ هزار تن پیاز، موسیر و سیر از کشور صادر شده است.

قربانی افزود: پنج قلم عمده صادراتی به لحاظ ارزشـی شامل پسته به ارزش ۶۵۴ میلیون دلار، گوجه‌فرنگی تازه یا سرد کرده به ارزش ۲۵۹ میلیون دلار، هندوانه به ارزش ۱۸۱ میلیون دلار، خرما به ارزش ۱۵۰ میلیون دلار و سیب تازه به ارزش ۱۳۱ میلیون دلار بوده است.

معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی با بیان اینکه در مدت یاد شده ۲۰ میلیون و ۷۲۴ هزار تن نهاده‌های دامی و کالاهای اساسی کشاورزی برای تأمین نیاز کشور وارد شده است، ارزش این میزان واردات را ۱۱ میلیارد و ۵۲۸ میلیون دلار عنوان کرد.

وی ادامه داد: طی این مدت، پنج قلـم عمده وارداتی به لحاظ وزنی شامل ۶ میلیون و ۱۳۲ هزار تن ذرت دامی، ۴ میلیون و ۳۰۰ هزار تن گندم معمولی، ۲ میلیون و ۴۲۵ هزار تن جو، یک میلیون و ۷۹۴ هزار تن کنجاله سویا و یک میلیون و ۷۳۴ هزار تن دانه سویا بوده است.

قاچاقچی را رها کردیم از تولیدکننده مالیات می‌گیریم

هیچ فعال اقتصادی با پرداخت مالیات مشکلی ندارد، اما در سال‌های گذشـته کمتر به مبنای مهم مالیاتی در ایران توجه شـده است.

عباس آرگـون در گفت‌وگو با ایسـنا اظهار کرد: بـرای آنکه نظام مالیاتی یک کشـور شفاف شود و در مسیر درسـت قرار گیرد باید دو شـرط را رعایت کـرد. مهم‌ترین موضوع در ایـن حوزه عدالت مالیاتی اسـت. ما نمی‌توانیم توقع داشته باشیم فشار مالیاتی روی بخش‌هایی از اقتصاد باشد و سایر بخش‌ها بدون هیچ محدودیتی کار خود را ادامه دهند.

وی با بیان اینکه بخش‌های غیرشفاف در اقتصاد ایران مالیات پرداخت نمی‌کنند، توضیح داد: کارمندهای ما به شکل دقیق و بر اساس قوانین کشور، مالیات خود را پرداخت می‌کنند، واحدهای تولیدی نیز با توجه به اطلاعات ثبت شده هر سـاله اظهارنامه پر می‌کنند و بر اساس آن مالیات می‌دهند، اما بخش‌های غیرشفاف و حوزه‌هایی که اطلاعات آنها به طور کامل ثبت نشده، عملاً هیچ مالیاتی نمی‌پردازند و این موضوع کاملاً برخلاف قاعده عدالت مالیاتی است.

عضو اتـاق بازرگانی تهران با اشـاره به رقم بالای قاچـاق در اقتصاد ایران بیان کرد: این رقم‌های بزرگ قاچاق کالا در کشـور از سـویی بازار کالاهای داخلی را تهدیـد می‌کند و از طرف دیگـر از پرداخت هر نوع عوارض و مالیاتی نیز معاف اسـت. ما باید راهی پیدا کنیم که این پول‌های کلان به شکل شـفاف رصد و افراد مجبور شوند عوارض و مالیات مربـوط به آن را پرداخـت کنند. این در حالی اسـت که ما تولیدکننده را مجبور به پرداخت تمام عوارض و مالیات می‌کنیم، اما با قاچاقچی‌ها هیچ کاری نداریم.

آرگون درباره دومین مبنای مهم مالیاتی کشور گفت: بحث شفافیت در نحوه اسـتفاده از منابع مالیاتی نیز اهمیت فراوانـی دارد. در این تردیدی نیست که وقتی افراد مالیات می‌دهند، در نهایت این پول به نفع آنها و در راستای ارائه خدمات به آنها استفاده می‌شود، اما باید نحوه هزینه‌کرد این پول را مشخص کنیم تا مالیات‌دهنده هزینه ناکارآمدی دولت را پرداخت نکند.

وی با بیان اینکه رصد حسـاب‌های تجاری به دولت در ایجاد عدالت مالیاتی کمک خواهـد کرد، ادامـه داد: همانطور که در بسـیاری از کشـورها، دولت روی حسـاب‌های تجاری نظارت دارد، ما در ایران نیز باید تکلیف پول‌های کلانی را که در شبکه بانکی جابه‌جا می‌شود مشخص کنیم. نمی‌شود یک قاچاقچی دهها یا صدها میلیارد تومان پول را در شـبکه بانکی کشـور جابه‌جا کند و هیچ نظارتی هم بر آن نباشد، برای توسـعه زیرسـاخت‌ها و بهبود عدالت مالیاتی باید این گام‌های مهم را با قاطعیت برداشت.

مصرف گاز در نیروگاه‌ها ۱۰ درصد افزایش یافته‌است

از ابتـدای امسـال تاکنـون، نیروگاه‌ها به‌طـور میانگیـن روزانه ۲۱۸ میلیـون مترمکعـب گاز مصـرف کرده‌انـد کـه نسـبت بـه مـدت مشـابه پارسـال، ۱۰ درصـد افزایـش یافتـه اسـت.

به گزارش مهر به نقل از شـرکت ملی گاز، مجیـد چگنی، مدیرعامل شرکت ملی گاز در این باره گفت: این در حالی است که سرمای زودرس امسال و افزایش سه درصدی مشـترکان، افزایش مصرف بی‌رویه گاز به‌ویژه در بخش خانگی و تجاری را نیز به همراه داشته‌است.

وی ادامه داد: در واقع با ز